

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKÜ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótalajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
 MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Hodzsa Milán és az államosítás.

A Budapesten megjelenő „Slovensky Tizsdennik“ tót nemzetiségi lap hírbedt szerkesztője Hodzsa Milán kölpényi kerület nemzetiségi képviselője keserű aggodalommal van eltelve az iskolák államosítása miatt. A nevezett lap szeptember 14-iki száma „Sötétség kormánya“ című vezetőcikkében epés hangon emlékezik meg a Berzeviczy-féle törvényjavaslatról, melyben „a tót-ság nemzeti mivoltjának elnyomatását, a magyar szellemben való tanítás által a tót nép megbutítását — a sötétség országába való terelését látja.“

... Most jött Apponyi — mondja többek között — ez nem csinált új javaslatot, se új miniszteri rendeletet nem adott ki. Apponyi ily kicsinységekkel nem foglalkozik. Ő egyszerűen megállamosítja a nemzetiségi felekezeti iskolákat. Hogy mit jelent ez, azt már tudhatjuk. Megfosztva minden beavatkozási jogunktól, mienk lesz a teher, de az állam lesz az ur. Tanítók helyébe iskolai betyárok jönnek a mi gyermekeinket kizozni. Tótság helyébe a

magyarság kerekedik felül az egész vonalon, tanítás helyett butítás lép életbe. Hiszen tudjuk, hogy az állami iskolákban mit csinál az állami tanító: illetve az iskolai betyár. Megtiltja a gyermekeknek, hogy még maguk közt is tótul beszéljenek.

És hogy mi lesz a mi iskolánkból, ha az állam átveszi, azt láthatjuk a németországi lengyel iskolák példájából. Ott a lengyel szóért és a lengyel Miatyánkért veréssel és elzárással büntetik az iskolás gyermeket. Ilyen szerencsétlenség fenyegeti a mi iskolánkat is Apponyi minisztersége alatt. A „sötétség kormánya“ alkonyt borít a mi iskolánk nemzeti életére és sötétségbe sodorja a tót nép kulturális fejlődését...

Imigyen kesereg Hodzsa a közeledő államosítástól való aggodalmában az ő népe előtt.

... De ne féljünk — vigasztalódik — a nevezett koalíciós fekete banda még egy ideig ugyan sáfárkodhatik, élete azonban nincsen biztosítva. Csak tartsunk ki egyesült erővel az általános választói jog kivívása mellett, mert hiszen most a vak is láthatja,

hogy csak az általános választói jog érvényrejutásával dönthetjük le a „sötétség kormányát“!

— Hát bizony itt az ideje, hogy a sötétnek deklarált kormány mihamarabb világosságot csinálna. Első sorban is az volna a tennivalója, hogy ezt a vérlázító és népbolondító magyarellenes lapot komolyabb megfigyelés alá vennie, hogy a jövőben, ha másképp nem, elkobzással megakadályozhassa annak magyarpiszkoló ki-kirohanásait. Mert azt igazán csak a sötétségben tévedező kormány-elődök tűrhették el, amit ez a lap egypár év óta mivel. Csodálatos is, hogy a közelmúlt darabont kormánya alatt, míg a nemzeti irányért küzdő magyar lapokat nyakra-főre elkobozták, addig Hodzsa „Slovensky Tizsdennikje“ országszerte megtorolatlanul szabadon szórhatta a magyarság ellen a gyűlölet-szítás magvát annélkül, hogy valaki is hivatalos tudomást vett volna róla.

Megmételvező hatásával különösen a Délbácska tót népét hálózta be ugyanannyira, hogy az alig pár év előtt még csendes és jámbor tót nép elfogult fanatizmusában ma már nap-nap után

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

A Noémi-dalokból.

XIII.

Ó sok könnyet ejt még
 Szép szemed világa;
 Míg nekünk egész a sírig
 Tündöklő fényvel megnyílik
 Üdvünk menyországa!

Hej de minden könnyesepp,
 Mit szempillád hullat:
 Egy virág a ravatalon,
 Ahol késői tavaszon
 Temetjük a multat.

Zokogjon azért csak
 Lelked bús galambja;
 Az a legdicőbb vasárnap:
 A boldogság hajnalának
 Osendülő harangja.

XIV.

Csodaforrás a te lelked, —
 Forrása minden dalomnak,

Mik egy elsírt szép menyország
 Tarlott édenén zokognak.

Az lesz a dal, mi majd akkor
 Születik meg égi fényvel
 A szivedben! — versenyző
 Az énekek énekével.

Vágy... ölelés minden rímén,
 Csókszengés a csattanóján!
 Az lesz a dal, amellet fogsz
 Üdvözülni, édes rózsám!

XV.

Hallod, rózsám, a bús nótát,
 Azt, mely minden este
 Ellopódzik a szivedhez,
 Dobbanását lesve?

Jaj neked, ha egy szép napon
 Elmarad a nóta;
 Tudd meg akkor, édes párom, —
 Meghaltam azóta!

Jaj nekem, ha vissza nem jő
 Boldog üzenettel:

Tudom meghasadt a szived
 Akkor... az nap reggel.

Timár.

Az új fészek.

Irta: dr. Hannig Györgyné.

A Máriásy pusztán nagy szomorúság uralkodott. A jólelkű nagyságos asszony meghalt, özvegyen hagyva Máriásy Lászlót és árván egyetlen leányát, a 15 éves Arankát. Szegény Aranka, mily megtörve áll a nyitott koporsó mellett, melyben az ő jó anyácskája fekszik s amelyet nemsokára bezárnak s elvisznek tőle örökre.

Már meg is kondult a pusztai harang, jelezve, hogy az Ur szolgálja megérkezett. Még egy utolsó csók a halott anyának, aztán bezárul a koporsó. Aranka odaborul megtört apja vállára s úgy zokog, majd midőn belépnek a halottvivő szolgálak, könnyögőleg szól:

— Oh, ne vigyék el az én drága anyácskám!

De nemesak Máriásy László és Aranka zokog. Mindenkinek köny szökik szemébe. Kiviszik a koporsót a tornácos ház elé s kez-

mind vakmerőbb módon ragadtatja magát a magyarelleses gyűlöletre.

A Bácsvármegyében uralkodó nemzetiségi törekvések részben való ellensúlyozására tehát felette kívánatos volna még az is, hogy Apponyi közoktatásügyi miniszternek a minapában Nógrád vármegye ovodáinak államosítását felkaroló figyelme Bácsvármegye felé is forduljon, mert bizony itt is — kivált a nemzetiségi járások területén, siralmas állapotban vannak az ovodák. A kölpényi kerület tót községeiben itt-ott jár néhány ovodaköteles az ovodába, sőt van olyan községi ovoda is, mely két év óta egyetlen egy gyermeket sem látott. Ezt mind a Hodzsa éra hozta magával. A szülők, hogy gyermekeik ne legyenek kitéve a magyarosodásnak, egyszerűen nem küldik gyermekeiket az ovodákba. Évek óta a legerélyesebb tanfelügyelői és közigazgatási rendelkezés sem képes azokat benépesíteni. Ilyetén módon ezen ovodák bizony a legtávolabbról sem felelhetnek meg kultur hivatásuknak. Jöjjön hát el ezekre is a régen szükségelt, egyetlen biztos orvosság: az államosítás!

Sz. A.

Felhívás Zombor város hölgyeihez!

Alföldy Flóra urleány lelkes felhívást intéz Zombor hölgyeihez, hogy diszes koszorút helyezzenek a magyar nő egyik legnemesebb alakjának, a hőselkű Zrinyi Ilonának, Rákóczy Ferenc anyjának koporsójára. A beküldött felhívás így szól:

II. Rákóczy Ferenc kuruc fejedelem megdicsőült hamvai nemsokára megtérnek Magyarhonba, hogy az édes anyaföld lány rögeiben leljenek végül örök nyugalommal a sok hányattatás s keserű száműzetés után.

detét veszi a beszertelési szertartás, majd felhangzik az ifju kántor ajkáról a halotti ének. Aranka nem hall belőle semmit, nem is zokog már, csak révetegen tekint arra a virággal borított kocsira, melyen az ő anyáscáját fogják elvinni.

Mindenki szánalommal tekint a megtört leányra, aki most maradt árván, midőn a legtöbb szüksége volna az anya támogató kezére.

A szertartás véget ér. A menet megindul. Aranka atyjával ül egy kocsira, ki szeretettel vigasztalja: Ne sirj kicsikém, ne sirj... Pedig be szenved ő is, hisz az egész háznak a lelke volt az a jó asszony, aki itt hagyta most őket. Türelmes, csendes, áldott nő, aki életében talán sohasem vétett senkinek. Mily üres, hideg is lesz az a nagy ház nélküle.

A menet Ujlak község temetőjéhez ér, mely alig egynegyed órányira fekszik a puszta-tól.

Itt újra beszertelik a koporsót, újra felhangzik az ének, aztán leviszik a családi sírholtba. Vele viszik Aranka fehér őszi rózsából font koszoruját is, melynek szalagján e pár szó van: „Anyáscájának — Aranka“.

Egy világtörténelmi becsű koporsóval s egy kegyeletes bucsujárárhelylyel lesz gazdagabb hazánk.

De elkíséri a nagy kurucot utolsó útján a magyar anyák legnagyobbja, a hazai történelem nőalakjainak legdicsőbbje, Zrinyi Ilona is.

Ott fog pihenni nagy fia oldalán s míg a Rákóczy Ferencet ünneplő hazafias kurucaink tárogató harsogással hódolnak meg a dicső fejedelem szent hamvai előtt, Zrinyi Ilona fenséges emléke lány dallamként fogja megszállni a magyar anyák dagadó kebelét s dicső példájával tesz örök tanúságot a magyar nő honszerelme, a magyar nő anyai szeretetéről.

Férjeink, testvéreink, apáink és fiaink kardot rántva fognak szent esküvést tenni a haza üdvéért, de nekünk sem szabad elmaradnunk lelkes honleányoknak, nekünk is áldozni kell azon az oltáron, melynek mulhatlan fényű oltárképe Zrinyi Ilonának glóriás alakja.

Amidőn kiveszi részét a bujdosók hazaszállításának fejedelmi gyászpompájában az egész ország, amidőn egy történelmi pillanatot ünnepel szeretett hazánk, mi sem maradhatunk el városunk lelkes honleányai!

Hozzá kell járulni nekünk is a fejedelmi gyászpompa emeléséhez!!

Áldoznunk kell nekünk is a kegyeletes emlékezés oltárán!!

Ezért kérünk hát benneteket magyar nők! adjátok össze filléreteket, hogy egy koszorút helyezhessünk a legnagyobb magyar nőnek, megdicsőült ideálunknak — Zrinyi Ilonának koporsójára!

A lelkes adományokat kérem f. hó 20-áig kezeimhez juttatni.

Alföldy Flóra.

A nem állami felső kereskedelmi iskolai tanárok fizetésének kiegészítése.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter meg akarja szüntetni azt a visszás és jogtalan

különbséget, mely az állami és nem állami felső kereskedelmi iskolák igazgatóinak és tanárainak javadalmazása között eddigelé fennáll.

E végből az 1906. évi 75559. számú rendeletét bocsátotta ki a felső kereskedelmi iskolák kir. főigazgatójához a városok, hitfelekezetek és testületek által fentartott felső kereskedelmi iskoláknál alkalmazott igazgatók és tanárok fizetésének államsegélylyel leendő kiegészítése tárgyában.

Rendeletének megokolásában hangsúlyozza a miniszter, hogy a nem állami tanárok egyenlő képesséssel ép oly fontos hivatást teljesítenek, mint az államiak: méltányos és jogos tehát, hogy javadalmazásuk is egyenlő legyen.

A miniszteri rendelet városunk államilag segélyezett felső kereskedelmi iskolájára is vonatkozik, azért főbb pontjait a következőkben ismertetjük:

A városok, hitfelekezetek és testületek által fentartott felső kereskedelmi iskolák tanerői a közművelődés és a kereskedelmi szakoktatás érdekében ugyanoly fontos feladatok betöltésére hivatvák, mint az állami iskolák tanerői.

Ezért az állam módot akar nyújtani a fizetésekben mutatkozó aránytalanságoknak segélyezés útján, fokozatosan leendő kiegyenlítésére abban az esetben, ha igazolva van, hogy az iskolafentartó nem rendelkezik elegendő anyagi erővel az illetmények fölemelésére és ha e célra az államsegélyt kéri.

Az 1906. évi állami költségvetésben e célra rendelkezésre álló fedezetre való tekintettel a városok, hitfelekezetek és testületek felső kereskedelmi iskoláinak igazgatói és tanárai fizetésének államsegélylyel leendő kiegészítését 1906. évi július hó 1 től számítva oly módon fogom megkezdeni, hogy a megfelelő képesséssel bíró és rendszeresített állományon állandó fizetéssel alkalmazott igazgatók és rendes tanárok részére jelenlegi fizetéseik alapján ugyanoly összegű fizetés biztosítottassék, mint amennyit az állami felső kereskedelmi iskoláknak a VII., VIII. és IX. fizetési osztályokba beosztott igazgatói és tanárai az illető fizetési osztályokban eltöltött szolgálati idő számításba vételével fizetés és személyi pótlék gyanánt élveznek.

— Apám, édes apám, itt vagy?

— Itt gyermekem, légy nyugodt, a jó Isten majd megnyihiti szenvedésedet.

— Köszönöm kántor ur a szivességét. Isten önnel.

A kántor megemeli a kalapját s sokáig néz a távozó kocsi után, majd magában így szól:

— Szegény leány, mily nagyon szenvedhet...

*

A temetés után való reggel Máriásy László dolgozó szobájának ajtaján halk kopogás hallatszott s az öreg ispán lépett be.

— Bocsánat nagyságos uram, hogy háborgatom, de fontos ügyben jövök. Már 3 nap óta van kezembem egy felszólítás az Árvay cégtől, hogy a lejárt váltókat rendezzük, mert különben hivatalos eljáráshoz folyamodnak. Sajnálom, hogy fájdalmát még kellemetlen hírrel is súlyosbítom, de kötelességem követeli.

Máriásy egy ideig szótlanul nézett maga elé, majd az ispánhoz fordult.

— Rendezzem a váltót? De miből?

Máriásy László sem képes tovább ural kodni magán, ő is zokogni kezd, amint látja, hogyan falazzák be a sötét kriptába feleségét, a jót, az áldottat.

— Jöjj gyermekem, menjünk haza, a hűvös őszi idő megárt neked...

Aranka nem hallja a hívó szót, nem is lát már semmit, a nagy fájdalom kimerítette idegeit s ha nem volna mellette régi öreg dadája, ki fel fogja, ájultan terülne el a földön.

— Arankám, gyermekem, légy erős! — kérlelé Máriásy, míg az öreg dada szentelt vízzel locsolgató homlokát.

Az öreg lelkész s az ifju kántor is, ki csak pár hete van a faluban, oda sietnek Máriásyhoz, ki most már karjában tartja alélt gyermekét.

— Engedje meg uram, hogy segítségére legyek s a kocsiba segítsem leányát — szólt a kántor. Aztán gyengéden karjaiba veszi a leányt s apja segítségével elviszi a kocsihoz, mely a temető kapujában áll.

Mikor felteszik Arankát a párnás ülésre, feltekint s tekintete legelőször is az ifjura esik, ki éppen atyját segíti a kocsi.

Ezután a rendelet részletesen felsorolja a fizetés kiegészítésének módjait. Majd közli az államsegély feltételeit s a megnyerésére vonatkozó eljárást:

Ezen fizetésekiegészítés végrehajtása céljából értesítse Nagyságod az érdekelt felső kereskedelmi iskolák fentartóit, hogy amennyiben az iskoláikban alkalmazott tanároknak fizetésekiegészítését anyagi erőiknek hivatalosan megállapított elégtelen volta miatt biztosítani képesek nem volnának, hozzám fordulhatnak a hiány pótlására szolgáló államsegélyért, amely államsegély azonban csak akkor és addig lesz megadható, amíg iskoláik egyébként egy helyezés és felszerelés, kellő számú képesített tanár alkalmazása, valamint tanulmányi eredmény szempontjából az érvényben levő rendeletekben megszabott követelményeknek minden tekintetben megfelelnek és ha az érdekelt iskolafentartók a jelen rendeletben megállapított összes feltételeket teljesíteni fogják.

A fizetésekiegészítés eszközzésére vonatkozólag a következő eljárás követendő:

Az iskolafentartó részéről a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez intézendő kérvényhez csatolandó a városi (községi), hitfelekezeti, illetőleg testületi (társulati) felső kereskedelmi iskola költségvetése, az iskolának az 1902/3., 1903/4. és 1904/5. iskolaévről, illetve amennyiben valamely iskola számadásai esetleg a polgári év szerint vezetettek, az 1903., 1904. és 1905. évről, és pedig minden iskolaévről (évről) külön-külön kiállított nem okmányolt számadása, a városiaknál a város háztartási költségvetése, a város egyenes állami adójáról kiállított adóhivatali kimutatás, a felekezeti, valamint a társulati iskolákra nézve a város tanácsának nyilatkozata az iskolafentartó szégyenségéről.

Csatolandó továbbá egy a városi, a felekezeti, mint a társulati felső kereskedelmi iskola fenntartójának kérvényéhez az igazgatók és tanárok oklevelei és díjlevelei (a megválasztásról, illetőleg alkalmazásról kiállított okmányai), valamint eddigi szolgálatuk minőségét, folytonosságát, szolgálati éveik számát feltüntető szolgálati bizonyítványai eredetiben vagy hiteles másolatban; az iskolafentartónak kötelező nyilatkozata, amely szerint a fizetésekiegészítésre államsegély engedélyezése esetén

a jelen rendeletben megállapított összes feltételeket teljesíteni fogja. Ezen kötelező nyilatkozat felekezetiéknél az illetékes egyházi főhatóság jóváhagyásával is ellátandó.

A nem magyar nyelven kiállított okmányok hiteles magyar fordításban is csatolandók.

A már alkalmazásban levő igazgatók és tanárok fizetésének f. évi július hó 1-től számított kiegészítése végett a kérvényeket folyó évi december hó 1-ig kell a felső kereskedelmi iskolai főigazgatóságnál (Budapest, V., Lipótkörút 16.) a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez leendő felterjesztés végett benyújtani. A jelzett határidőn túl beérkezett kérvények alapján a fizetések kiegészítéséhez szükséges államsegély csak a kérvények beérkezésének napját követő hó 1-től számítva lesz utalványozható.

Allamsegélyben csak magyar honos és szabályszerű tanári képesítéssel bíró, magyar nyelven tanítani teljesen képes tanárok részesülhetnek.

Allamsegélyre, illetőleg fizetés kiegészítésre igényt adó szolgálatnak csak a megfelelő tanári képesítés birtokában és rendszeresített állomáson eltöltött szolgálat számított.

Az igazgatók, illetve tanárok fizetéseik kiegészítésére megállapított és ily címen engedélyezett államsegély az illetők nevére a m. kir. adóhivataloknál fog utalványoztatni, amelyek az utalványozott összegeket az illetőknek előleges havi részletekben az érdekelt iskola hivatalos pecsétjével ellátott s igazgatója által láttamozott nyugtáira szolgáltatják ki.

Az államsegélyvel kiegészített fizetéssel egybekötött tanári vagy igazgatói állások megüresedése alkalmával az iskola fenntartója a megüresedés napját és okát Nagyságod útján a vallás- és közoktatásügyi miniszternek vagyoni felelősség mellett haladéktalanul bejelenteni tartozik.

Az államsegélyvel történt fizetés kiegészítés bekövetkezése után is a fizetések eddig megállapított és az iskolafentartók által kiszolgáltattott mennyisége továbbra is eszontatlanul kiszolgáltandó, illetőleg államsegély igénybe vétele céljából le nem szállítható.

Ha az államsegély iránt a kérvény a kitűzött két hónapon túl terjesztetik be a felső kereskedelmi iskolai főigazgatóhoz, az esetben

az államsegély a beérkezés napját követő hónap elsejétől lesz utalványozható.

A fizetés kiegészítésre adott államsegélyben részesült városok (községek) és testületek (társulatok) által tartott felső kereskedelmi iskoláknál alkalmazott tanárok és igazgatók fegyelmi ügyeiben az állami tanerőkre fennálló eljárás alkalmazandó.

Elhez képest a fizetés kiegészítésére szükséges államsegélyben részesülő városi (községi) vagy testületi (társulati) felső kereskedelmi iskola bármely rendszeresen alkalmazott tanerője ellen kívánt fegyelmi eljárás foganatosítását a vallás- és közoktatásügyi miniszter által alakított bizottság teljesíti, mely bizottságban részt vesz a miniszter két kiküldöttje, valamint a községi vagy társulati felső kereskedelmi iskola fentartójának egy megbízottja. E fegyelmi bizottság eljárásáról s a fegyelmi vizsgálat eredményéről végleges határozat végett a miniszterhez tesz jelentést.

Felhívom Nagyságodat, hogy jelen rendeletnek megfelelően haladéktalanul tegye meg a további intézkedéseket s a f. évi december hó 1-ig benyújtandó kérvényeket beérkezésük után sürgősen letárgyalván, külön-külön terjessze fel azokat hozzám a fizetések kiegészítéséhez szükséges államsegély megállapítása és utalványozása végett.

— Biztosra vesszük, hogy Zombor szab. kir. város haladéktalanul megteszi a szükséges lépéseket, melyek a felső kereskedelmi iskolájában működő igazgató és tanárok fizetéseinek állami segélyvel leendő kiegészítésére vezetnek.

H i r e k.

Kinevezés. Fernbach Károly főispán Zöldhegyi Bélának közigazgatási iktatóvá történt kineveztetése következtében üresedésben levő árvaszéki lajstromzó állásra Soós Emil vármegyei központi irnokot nevezte ki.

Kinevezés. Fernbach Károly főispán Simits Agostonnak vármegyei központi irnokká történt kineveztetése következtében megüresedett rendszerinti díjnoki állásra Zsubory Lajos helyettes rendszerinti díjnokot nevezte ki.

Áthelyezés. Fernbach Károly főispán Szabó Árpád bajai járási irnokot 1906. évi november hó 1-től hasonló minőségben az apatini járási szolgabírói hivatalhoz helyezte át.

Kinevezés. Fernbach Károly főispán Soós Emilnek árvaszéki lajstromzóvá történt kineveztetése következtében üresedésben levő vármegyei központi irnoki állásra Kovács Sándor rendszerinti díjnokot nevezte ki.

Helyettesítések. Fernbach Károly főispán Blagojevits Szilvákó Zombor városi iktatónak egyévi önkéntesi szolgálatának teljesítésére történt bevonulása következtében üresedésbe jött városi iktatói állásra Rell Lajos II. oszt. irnokot ideiglenesen további rendelkezésig helyettesítette, az ekként üresedésbe jött II. oszt. irnoki állásra pedig Sztolisits István joghallgatót helyettesítette.

Kinevezés. Fernbach Károly főispán Kovács Sándornak vármegyei központi irnokká történt kineveztetése következtében üresedésben levő volt vármegyei rendszerinti díjnoki állásra Schram János helyettes árvaszéki lajstromzó nevezte ki.

Felmentés. Fernbach Károly főispán Müller József helyettes vármegyei rendszerinti díjnokot ezen állásától felmentette.

Hisz birtokom oly megterhelt, hogy már kölcsönt se kapok rá. Oh, az a szerencsétlen börze... bár sohasem kezdtem volna játszani rajta! Szegény jó Ilonám, te már nem érted meg, hogy a Máriásy birtok dobra kerül. De, Istenem, mi lesz Arankából, kit már anyja halála is úgy összetört, ha megtudja, hogy koldusbotra jutottunk! Ispán ur már oly sokszor volt tanácsadó, mondja: hogy huzhatnám a birtok eladását addig, míg Aranka felnő?

— Az Árvay cég váltóinak rendezésére uram, még itt van az idej termésünk, de pár hét múlva a szomszéd birtokosnak, Mihályinak is lejárnak a váltói. Tőle kérjen egy évre meghosszabbítást. Bár ő rideg ember, de talán a jelen körülmények között nem tagadja meg. S ha egy év alatt nem leszünk képesek ügyeinket rendezni, akkor meg kell válnunk a birtoktól s kezdünk máshol új életet. Én magányos öreg ember vagyok s nem sok kell az életem fenntartásához. Ön pedig, uram, még fiatal s erős arra, hogy meg tudjon élni.

— Igaza van ispán ur, majd lassan megszokom e gondolatot is. De kérem, fogasson be, hogy Mihályihoz átmenjek s ren-

dezzem az ügyet. Legalább egy év alatt kissé megerősödik gyermekem is s képes lesz a második csapást is elviselni.

Két óra múlva tért Máriásy vissza a szomszéd pusztáról, hol váltói kifizetésére egy évi halasztást kapott oly feltétellel, hogyha akkorra nem rendezné, a birtok megvételnél Mihályié az elsőség.

Aranka a terrasszon ült, midőn atyja megérkezett. Halványnak, kimertültnak látszott. Nefejejtskék szemei beestek. Atyjának szivét a fájdalom összeszórítá, amint rátekintett.

— Vigasztalódj édes gyermekem, anyácskád már boldog s bizonyára küldeni fog erőt számunkra is, hogy a csapást el tudjuk viselni. De most gyermekem, mond: vissza akarsz-e térni az intézetbe, hogy utolsó évéd befejezd? vagy itt maradsz nálam s megkérjük az új kántortanítót, hogy legyen segítségemre, hogy tanulmányaidat befejezhessed.

— Itt maradok jó atyám, nem hagylak el. Máriásy szivéről nehéz kő esett le Aranka szavaira. Hisz a drága neveltetési költséget úgy sem volna képes tovább fedezni.

(Folyt. köv.)

Beosztás. Fernbach Károly főispán dr. Flórián Géza egyévi önkéntesi szolgálatából bevonult járási irnokot további szolgálat-tételre a bajai járási szolgabírói hivatalhoz osztotta be; Zsámbokréthy Aladárt az apatini járási szolgabírói hivatalhoz helyettesített rendszerinti díjnokat pedig 1906 évi november 1-től a vármegye központjába berendelte.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Binder Ottó nyugalmazott sőtárnokot a zombori pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez ideiglenes minőségű pénzügyi szám-tisztte nevezte ki.

Áthelyezés. Az országos selyem-tenyésztési felügyelőség Vranosovits Viktor deitai m. kir. selyemtenyésztési felügyelőt Ujvidékre helyezte át és az ottani selyemgyár és selyemtonda felügyeletével bizta meg.

Áthelyezés. Soltész Lajos ujvidéki m. kir. honvéd kezelőtiszt főhadnagy Versecre helyeztetett át, helyébe pedig Ujvidékre Zugwert Gyula hadnagy neveztetett ki.

Rákóczy-ünnepély. Fernbach Károly főispán, Vojnits István alispán és Michailovits Kornél főjegyző nap-nap után tanácsko-zásokat folytatnak és megtettek már minden infézkedést, hogy a vármegye törvényhatósági bizottsága a Rákóczy-ünnepen minél fénye-sebben jelenjék meg. A küldöttség három zászlóval fog megjelenni, melyeket díszma-gyarban lovasok visznek 2—2 apród által vezetett és vármegye színével díszített lovakon. Pilaszánovits József a vármegye koronázási zászlóját viszi, apródjai Tomesányi Aladár és Horvátovits Aladár; Szemző Károly a vár-megye régi (1837.) zászlóját viszi, apródjai Ergh Lajos és Hrubai Gyula; Birvalszy György a megye milleniumi zászlóját viszi, mint apródok Lajos József és Fischer István kísérik. Az apródok — mindannyian vármegyei tisztvisel-ők, akik a vármegye színeiből összeállított Rákóczy korabeli öltözetet viselnek. A kül-döttség véglegesen megállapított névsora a következő: Fernbach Károly főispán vezetése mellett Schmausz Endre, dr. Balaton Gyula, Boberits Milán, Pinkovits József, Matkovits Béla, Ungár Lajos, Kovács Huszka Ferenc, Klanszky Ferenc, Kiss Gyula, Márton Mátyás, Császár Péter, Eigl József, dr. Mikosevits Kanut, dr. Seultéy Ferenc, dr. Pávlovits Si-mon, Fernbach József, Fernbach Péter, Lányi Mór, Dobozy János, Fernbach Bálint.

Tiszti orvosi vizsga. Dr. Stricker Péter, Szivác község orvosa Budapesten a tiszti orvosi vizsgát kitűnő sikerrel letette.

Hírek az egyházmegyéből. A dorozsói plébánossá kinevezett Knézi Péter szabadka—szt-terézi káplán helyébe Takács Gáspár szabadkai hitoktató küldetett, míg szabadkai hitoktatóvá Vidákovich Pál bajmoki káplán neveztetett ki. Kápláni minőségben áthelyeztettek: Frech Adám Szépligetéről Hajósa, Forster Gyula Dorozslóról Mélykutra, Werner Mihály Mélykutról Szépligetre.

Eljegyzés. Löwenthal Henrik bács-kereszturi kereskedő eljegyezte Beck Vilma-t Kiskunmajsán.

A vármegyék függetlenítése. A kormány kebelében megbeszélések folynak a vármegyék anyagi dotációjának más alapon való rendezése tárgyában. A törvénytelen kor-mánynak a dotációk megvonásával tanúsított eljárása érlelte meg a belügyminiszterben azt az elhatározást, hogy a vármegyék szabad rendelkezési jogát a pénzügyi téren is vissza-állítsa. Arról van szó, hogy a bor- és hus-fogyasztási adóknál annyi adóalapot engedjen át az állam a megyéknek, amennyi a mai dotációnak megfelel. Így az állami háztartás-ban változás nem történne, de a vármegyék törvény erejével függetlenítenének a kor-mánytól és adóikat a törvényes alapon maguk vetnék ki és szednék be.

Helyettesítés. Borovánszky Gyula Kula község jegyzője egészségének helyreállítá-sa végett bizonytalan időre szabadságot tartott; távollétének idejére a községi jegyzői iroda vezetésével Manhold Pál aljegyző bízott meg.

Halálozás. Borovszky Károly ág hitv. evang. lelkész f. hó 12 én 87 éves ko-rában Pincéden meghalt.

A bujdosók szarkofágja. Kas-sára megérkeztek a bujdosók koporsóinak be-fogadására szolgáló szarkofágok. Az ottani székesegyházban már föl is állították azokat. A szarkofágokat a műemlékek országos bizottsá-gának megbízásából Stehló Ottó műépítő tervezte és Mikola Ferenc szobrász faragta köbe; a szarkofágok mind barokk-stilusban készültek. II. Rákóczi Ferencé rózsaszínű síklősi csiszolt márványból van, a fedelén kereszttel, s az oldalán a tejedelem öt cimerevel; hossza 2.20 méter, magassága 1.70 méter. Beresényi Miklósé haraszi csiszolt márványból készült s oldalát két cimere díszíti, Sibrik Miklósé és Esterházy Antalé haraszi kőből faragták és családi cimereikkel díszítették. Zrinyi Ilonáé szintén márványból való, ugyszintén Thököly Imréé is, amely Késmárkra kerül.

A postamesterek fizetésren-dezése. A postamesterek és kiadók régóta kéri a postamesteri fizetések rendezését. Az egyesület óhajta végre a költségvetési elő-irányzat törvényerőre emelkedésével valóra válik. A közlekedésszolgálat 1907. évi költ-ségelőirányzatában ugyanis 814,100 koronával nagyobb összeg van előirányozva postamesterek részére, mely összegből a postamesteri illet-ményeket szabályozzák egységesen, ankeleken s más tanácskozáson többször megvitatott alapelvek szerint.

A magyar védőegyesület zom-bori fiókjának ipari szakosztálya Mérő Ignác elnöke alatt f. hó 14 én délelőtt 11 órakor gyűlést tartott, amelyen hosszabb eszmecsere és a jelenlevő Vértesi Károly felvilágításai után egyhangulag elhatározták, hogy a szakosztály felkéri valamennyi tagját, hogy a védőegye-sület szép és nemes céljainak előmozdítása érdekében és a magyar iparpártolás eszméjének külső jelképeként — az egyesület által kiadott védőtáblát valamennyien szerezzék be és azt üzletükben feltűnő helyen fügessék ki. Az is egyhangulag határozta, hogy az ipari szakosztály tagjai is csak oly kereskedőknél és iparosoknál fedezik szükségleteiket, kik üzle-teikben eladásra kerülő legalább egy-két magyar eredetű, vagy magyar ipar által feldolgozott cikkekre nézve a védőtáblát beszerezték. Ezen határozatra már most felhívja a szakosztály az összes kereskedők és iparosok figyelmét, mert a helybeli vezetőség minden eszköz felhasználásával, a legszélesebb körben iparkodik azon eszmének híveket szerezni, hogy kizárólag védő táblával bíró kereskedőnél és iparosnál vásá-roljunk. A védőtábla beszerzésének módjára és a szükséges nyilatkozat kiállítására nézve a helybeli fiók ügyvezető-igazgatója: Szilágy Péter szívesen ad bármikor utbaigazítást.

Hirtelen halál. Gyarmathy Ferenc szentfűlöpi jegyző, ki csak kevéssel ezelőtt ünnepelte 25 éves jegyzői jubileumát, e hó 9-én szívszélhűdés következtében elhunyt. Hirtelen halálának híre meglepetéssel öszinte részvétet keltett.

Nagy tűz. A bulkeszi községi bíró, Kitzner Frigyes mintagazdaságában a múlt héten nagy tűz pusztított, mely az egész téli takarmányát elhamvasztotta. Nagy erőfeszítéssel sikerült a melléképületet megmenteni, de a kár így is 10,000 koronára rug.

A vászon áremelkedése. A szilázsi vászon- és félvászon gyárosok elhatá-rozták, hogy gyártmányaik árait egyelőre 5—10 százalékkal főlémelik.

Megszűnt napszám. Alexan-drovics Jován ujvidéki napszám Bogovacs-ki Milán szállásán dolgozott. Kedden este, midőn baba akart indulni, a szállásház tornácán állítólag minden ok nélkül megtámadta őt Nikolics Gyóka napszám és kését bal felső karjába döfte, majd dulakodni kezdett a véde-kező Alexandrovicsal és midőn annak segít-ségére jöttek a házbeliek, kését hátrahagyva elmenekült.

Csaló áldetekiv. Furfangos módon zsarolt meg a múlt héten egy ujszegedi özvegy-asszonyt Rácz (Gligorin) Dusan zentai születésű asztalos-segéd. Szőregen, ahol állítólag egy eddig ismeretlen asztalos mesternél dolgozott, meguntta már a szolgálatot és jobbnak látta bejönni Szegedre. Szándékát akként váltotta be, hogy beállított Vida János vegyeskeres-kedésébe, ahol pesti detektívnek adta ki magát. A beszéd folyamán kijelentette, hogy bizonyos hátralékos adótarozások behajtására van ki-küldve, amit a legszigorubbán kötelessége tel-jesíteni. Ez azonban csak fogás volt részéről, mert úgy akart nevéket megtudni, amelyek közül kénye-kedvére válasszthasson Különöské-pen öz. Szabó Györgyné nevét jegyezte meg magának, akihez mindjárt a jelenlevő Bábity Tódor ujszegedi borbély kalauzolása mellett, ki csak a hidig kísérte, el is indult. Az öz-vegyet egy kis tüval egyedül találta, mire a helyzetet fölismerte, kurtán, hangos szóval adta tudtára jöttének okát s adóhátralék címén hét koronát követelt az asszonytól. Szabóné eleinte nem akart lépre menni, de a szigorú föllépésre mégis csak megijedt és zavarában 8 korona és 26 fillért adott át a csalónak. Ezzel, mint aki jól végezte dolgát, a csaló áldetekív bucsut mondott. A rendőrség neszt vette a dolognak és széles körű nyomozást indított a csaló kézrekerítése végett. Akik beszéltek vele, azt mondták, hogy a homlokán nagy forradás van, ennek alapján aztán letartóztatták és igazolás végett bekísérték. A címikus, kihívó módor, melyet a kihallgatásnál és szembesítés-nél tanúsított, önkénytelenül arra enged követ-keztetui, hogy gyakorlott csalóval áll szemben a rendőrség. Hogy azonban több etajta szél-hámoskodás terheli e a „detektív ur“ lelkét, a későbbi vizsgálat fogja kideríteni.

Egy fékező szerencsétlen-sége. Balázs József szabadkai vasuti segéd-fékező e hó 6-án éjjel tolatással volt elfoglalva. Tolatás közben jobb karja a kocsik ütközője közé került és a kocsik azt teljesen összezuz-ták. Az első segélyt a mentők nyújtották, akik azután a kórházba szállították, ahol az össze-zuzott kart tövében le kellett vágni.

Meteor jeget jósol. Október hava első felében állandóbb és kedvezőbb időjárást hozott, mint aminőt a másodikban hoz s ez utóbbit a 17-ik esomópont van hivatva beve-zetni, széles és esetleg esapadékos idővel, mely egyre hűvösebbé is válik, úgy hogy a 27-iki esomópont hatásköre már érezhetőbb hideget is hoz, mely ha követőleg némileg enyhül is, de a november hó 6-iki esomópont hatás körében újra erősbül az, amely esomópont még a koresolya kedvelőknek is hozhat örömet.

Talált tárgy. A város területén e hó 3-án egy sétatábla találtatott. Igazolt tulaj-donosa a hivatalos órák alatt a rendőrségnél átveheti.

Elítelt csodadoktor. A múlt szombaton Bátmonostor község csodadoktora, ki már néhányszor állott a bíróság előtt, ismét a bíró előtt felelt a kuruzslásáért. Ezuttal egy mélykúti embert akart törött fehér cukorral és fehér borral megszabadítani szembájától. A csodadoktor feljelentette, a bajai bíróság pedig 100 korona pénzbírságra, behajthatatlanság esetén 10 napi fogházra ítélte.

Gondatlanság áldozata. Sipos Mihály 11 éves kishegyési gyermek e hó 11-én vízhozás közben a kutba esett, ahol agyroncsolást szenvedett, minek következtében meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy bűntény nem forog fenn, mert a szerencsétlen gyermek saját vigyázatlanságának lett áldozata.

Öngyilkosság. Szenttamason a múlt hétfőn Kovácsévits Nesztor hentes felakasz-totta magát. A javakorbeli ember reggel még elvégezte munkáját, majd fölment a padlásra és ott végrehajtotta szándékát. Délben hozzá-tartozóinak föltűnt elmaradása, keresésére mentek, de mire rátaláltak, már meg volt halva.

Értesítés. A gőzgépezelő és kazán-fűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden november hó 11. napján délelőtt 9 órakor a Szeged alsóvárosi új vízmű-telepen fognak meg-tartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. ipartelügyelőséghez (Tisza Lajos körút 9.) küldendők be.

Amerikába ment meghalni.

Schmele Fülöp volt kulai szücs mester még a múlt ősszel kivándorolt Amerikába, ahol aranygyapjukat vélt fölhalálni. Egy egész esztendőn át azonban csak hébe-korba talált foglalkozást, úgy hogy az év legnagyobb részében tétlenül tengette életét és sokszor honfitársainak könyörületessége mentette meg az éhenhalástól. A múlt hó 21-én végre nagy örömmel jelentette Klász János volt kulai lakatos-mesternek, aki Newyorkban egy gyárban dolgozik, hogy a Newyork mellett épülő tenger alatti alagutban állandó foglalkozást kapott. Klász János figyelmeztette földijét, hogy a tenger alatt 160 méternyi mélységű alagutban már száz, meg száz ember lelte halálát; de Schmele nem hallgatott a figyelmeztetésre. Este 6 órakor munkába állt és 5 óra múlva már holtan húzták ki az alagutból. Halálát özvegye és két kis árvaja siratja.

Gyilkosság. A folyó hó 14-én Bács gyulafalván megtartott bucsu napján, a régi szokáshoz híven, összesereglett a község fiatal-sága Horváth József korezmájába, ahol a bucsunapi tánc volt megtartva. Vigan mulatott a fiatalság mindaddig, míg csak a tánc hevében őket Kovács Brinza József 18 éves legénynek jalkiáltása és halála meg nem zavarta. Kovácsot egy haragosa a tánc zömében késsel orvul leszurta. A tettesnek sikerült a nagy sokaságban és zürzavarban úgy elillanni, hogy még gyanítani sem lehet azt, hogy ki lehetett Kovács gyilkosa. A csendőrség és a községi rendőrség a tettes kiderítésén erélyesen fáradozik.

Honvédségi avult ruhák és felszerelési cikkek eladása.

A m. kir. 6. honvédségvezető parancsnokságának f. évi 1347/kb. sz. parancsa értelmében Szabadka, Zombor és Ujvidék állomásokon az ezred alosztályainál hasznavehetetlenné váló ruházat és felszerelési cikkek elárúsítása 1907. évi január 1-től 1907. december hó végéig (kedvező ajánlat esetén 3 évre) terjedő időre szerződés útján leendő biztosítása iránt Szabadkán a 6. honvédségvezető kezelő tiszt irodában (honvédségi lakotanya) folyó hó 20-án d. e. 10 órakor nyilvános árlejtés fog tartatni. Felhívatnak tehát a vállalatot elnyerni szándékozók, hogy ebbeli ajánlataikat a fent jelzett helyen és időben nyújtsák be. Bővebb felvilágosítást az érdeklődők a helybeli honvédségi parancsnoki irodában bármikor nyerhetnek.

Veszétség. Listyevity Titusz rendőr-főkapitány közhírré teszi, hogy a város területén a veszétség fellépett, minek következtében a 40 napi zárlatot elrendelte. Ehhez képest figyelmezteti a lakosságot, hogy a kutyákat megkötve tartsa, itallal, élelemmel ellássa s a macskákat is éber figyelemmel kísérje. Figyelmezteti arra is, hogy az utcán és közhelyeken szájkosár és poráz nélkül talált kutyák összefogását elrendelte, s amennyiben az elfogott eb tulajdonosa az elfogástól számított 3 napon belül nem jelenti be, hogy elfogott kutyájának 40 napi megfigyelés alatt tartását kívánja és a szabályrendeletbeli díjakat fizetendő, az ilyen kutyák az 1888 évi VII. t. e. 154. §. i) pontja alapján, szigorúan megbünteti.

Gondnokság. Az ujvidéki kir. törvényszék Mihajlovits Milorád 40 éves óbecsei szabómestert elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

Véres békéltető. Véres kimeneteli békéltetés folyt le szombaton a szabadkai általános ipartestület békéltető bírósága előtt. Lonesárevics Lukács 23 éves sütősegéd bepörölte a munkaadóját, Horváth József sütőmestert, harminc korona hátralékos munkadíjért, amit Horváth József vonakodott megfizetni. Vonakodásának az okául azt hozta fel, hogy azon idő alatt, amíg Lonesárevics nála munkát mulasztott, a Lonesárevicsot pótló segédeknek naponként nyolc korona munkadíjat kellett fizetnie. Ezt azonban Lonesárevics tagadta, azt állítván, hogy az ő helyette dolgozó munkások csak 2 kor. 40 fillért kaptak naponként. Erre a békéltető bizottság elhatározta a Lonesárevics helyett dolgozó munkásoknak tanuként leendő kihallgatását. Lonesárevics Lukács a határozatban megnyugodva,

kiment a teremből, amelyben a békéltetés folyt. A heves vérű Horváth erre utána szaladt s ezekkel a szavakkal: „Kell harminc korona?” botjával a segéd homlokára ütött. Ebben a pillanatban a vér elfutotta Lonesárevics homlokát. A jelenlévők hamarosan közbeléptek s a további bajt megakadályozták. Lonesárevics sebével a mentőkhöz ment, akik a vérző sebet kimoszták és bekötötték.

Névmagyarosítás. Weinberger Imre, szondi lakos vezetéknévét belügyminiszeri engedéllyel „Borhegyi” re magyarosította.

Öngyilkosság. Lipkowitz Adolf, az ujvidéki Kassowitz és Bauer cég kocsii-ellenőre a múlt héten hazulról eltávozott és miután délre vissza nem tért, hozzátartozói, miután rajta utóbbi időben buskomorságot tapasztaltak, eltűnését a rendőrségen bejelentve, keresésére indultak. Az esti órákban egy erdőkerülő talált rá a futaki erdő szélén az eltűntre, ki ott magát egy fára felakasztotta.

Közgazdaság.

Lódijazás. A Bács Bodrog vármegyei gazdasági egyesület folyó évi november hó 4-én Zomborban (a vásártéren) és f. évi november hó 11-én Szépligetén lódijazást rendez, melyre az egyesület minden tagját s az állattenyésztés ügye iránt melegen érdeklődő nagyközönséget tisztelettel meghívja.

A díjakat 500—500 korona erejéig a nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszterium adja. Díjaztatni csak Bács-Bodrog vármegyei kiscgazdék saját nevelésű állatai fogynak, a nagytenyésztők és gazdatisztek állatai diszoklevelekkel tüntetettnek ki. A kistenyésztők részére a kitűzött díjak a következők:

I. Sikerült 1 évesnél fiatalabb esikóval bemutatott anyakancák számára, melyek jól ápolt erőteljes állapotban vannak s a jó tenyészkancaik kellékeivel bírnak: I. díj 80 kor. II. díj 60 kor. III. díj 40 kor. IV. díj 20 kor.

II. Három éves kaneacsikók számára, melyek kitűnő tenyészképességet ígérnek: I. díj 50 kor. II. díj 40 kor. III. díj 20 kor.

III. Két éves kaneacsikók számára: I. díj 50 kor. II. díj 30 kor. III. díj 20 kor.

IV. Egy éves kaneacsikók számára: I. díj 50 kor. II. díj 30 kor. III. díj 10 kor.

A díjazásokhoz felvonuló állatoknál elégséges, ha azok az napon reggeli 7 órakor a díjazás megkezdése előtt a helyszíre vezetnek, ahol a helyi hatóság az összeírásuk és osztályonkénti elhelyezésükről gondoskodni fog.

A díjazáson bemutatott állatok megbírlását, valamint az odaitélt díjak kiosztását egy a helyszínen megválasztandó bizottság eszközli.

A pályázatban csak azon tenyésztők vehetnek részt, akik bélyegtelen hatósági bizonyítvánnyal igazolják, hogy az egy évnél fiatalabb esikóval bemutatott anyaállatok a nővendék ellése előtt már tulajdonukban voltak, illetőleg, hogy a bemutatott 1—3 éves növendékek az ellés idejében birtokukban volt anyától származnak és általuk neveltettek.

A díjazás kezdete reggeli 9 órakor.

Széna, szalma, takarmány.

(Fuchs József takarmánynagykereskedő heti jelentése Budapest, V., Nádor-utca 11.) A hetivásáron szénában és szalmában nagy behozatal és jó kereslet volt. Eladatott: közepminőségű jobb és elsőrendű széna 2.40—3.10, muhar 3.00, alomszalma 1.60, zsupszalma 2.00, szeveska 2.25, kor. per 50 kiló fuvaronként házhoz szállítva. Préselt széna 2.70—3.00, préselt szalma 1.40—1.60 kor. per 50 kiló a józsefvárosi pályaudvaron. Gabonáneműek: zab 7.20, tengeri 5.00—6.70, rozs 6.50, árpa 6.50 kor. 50 kilónként.

HIRDETÉSEK.

5653/kig. 1906.

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán üresedésbe jött Szilberek községi irnoki állásra pályázatot nyitok.

Évi fizetése 800 kor. előleges havi részletekben fizetve.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy kellően felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi november hó 1-ig** annál is inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Hódság, 1906. október 13-án.

Rumbach Lajos,

2—1

tb. szolgabíró.

4444. sz. k. ü. 1906.

Árlejtési hirdetmény.

A zombori kir. ügyészség közhírré teszi, hogy a felügyelete alatt álló zombori kir. törvényszéki, valamint az apatini, a hódsági és a kulai kir. járásbírói fogházakban elhelyezett letartóztatottnak az 1907. esetleg 1907—9. évi élelmezésének együttes biztosítása tárgyában a nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszteriumnak f. hó 2-án kelt 35420/I. M. III. sz. rendelete folytán **1906. évi október hó 23-án d. u. 3 órakor** a kir. ügyészség hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött újabb árlejtés fog megtartatni.

Bánatpénz 2000 korona.

Kikiáltási ár: 1 főtt étadagra 22 fillér, 1 adag 56 dkgrm. fekete kenyérré 10 fillér, együtt 32 fillér. 1 adag 112 dkgrm. fekete (bőjtli) kenyérré 20 fillér.

A betegek részére kiszolgáltató ételtek, italok és étadagok pedig a miniszteri számvevőség által megállapított külön árjegyzék szerint.

Az árlejtési feltételek a hivatalos órák alatt a királyi ügyészségnél megtekinthetők.

Felhívatnak a vállalkozni óhajtók, hogy szabályszerűen felszerelt, bélyegzett és bánatpénzzel, vagy megfelelő értékű államértékpapirokkal, vagy szintén megfelelő értékű, az állam által kamatbiztosított értékpapirokkal ellátott zárt írásbeli ajánlataikat 1906. évi október hó 23-án d. u. 3 óráig a zombori kir. ügyészségnél nyújtsák be, illetve a szóbeli árlejtésnél személyesen vagy meghatalmazottaik által képviselve jelenjenek meg.

Zombor, 1906. évi október hó 9-én.

A kir. főügyési helyettes szabadságon:

LINCZINGER GYULA,

3—2

kir. alügyész.

Hirdetmény.

A Zombori Kereskedelmi és Iparbank folyó évi október hó 1-étől magánszemélyektől elfogad betéteket és pedig:

egy évnél hosszabb időtartamra $4\frac{1}{2}\%$
 féleves időtartamra $4\frac{1}{4}\%$
 határozatlan időtartamra 4%

kamat mellett.

2000 koronánál kisebb összegeket $4\frac{3}{4}\%$

A 10% betéti adót az időtartam betartása esetén a bank fizeti.

6-4

A The Gresham

élet- és járadék biztosító társaság fő-
 ügynökségének képviselőjét

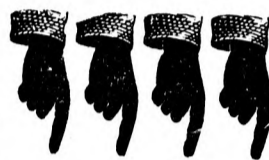
Falcione Gusztáv úrtól

Schlachter József úr

vette át.

Hivatalos helyisége A Zombori I-ső Ön-
 segélyező Szövetkezet hivatalában van.

A „GRESHAM” vezér-
 ügynöksége Temesvár.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

LAPUNK

KIADÓ-

HIVATALÁBAN.

Hungária fürdő

A fürdők használati ideje 1906. évi szeptember hó 1-től.....

Mindennap reggeli 6 óráig kezdve esti 6 óráig a nagyközönség

rendelkezésére áll.

||| Gőzfürdő: |||

Urak részére

mindennap déli 1 óráig

: kedden délután is. :

∴ Hölgyek részére ∴

hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton

d. u. 2-től 6 óráig.

A kádfürdőt hölgyek és urak mindennap, vasárnap d. u. kivételével használhatják.

Diákjegyek csak kedden és iskolásleányok részére fürdőjegyek csak szerdán d. u. adatnak ki.

Allandóan friss viz folyik.

Masseur, tyukszemvágó, fodrász a fürdőben.

Telefon. Ujságok.

Legnagyobb tisztaság és kényelem.

Bérelni a fürdő-fodrásznál bármely naptól fogva lehet.

A fürdőárak a jegyelárusítóknál és Zsulyevits Mihály fürdő-fodrásznál megtudhatók.

439. sz. kig. 1906.

Pályázat mérnöki munkálatra.

Óker község képviselőtestületének 2/kgy. 1902. számú határozata folytán felkéretnek az alant irt munkálatokat elvállalni kívánó okleveles mérnök urak, hogy idevonatkozó ajánlataikat alulirt községi jegyzőnél 1906. évi október hó 31-ig nyujtsák be.

I. Az Óker község határában levő községi (közvilágító) közutak felmérése, kijelölése és azokról törzskönyv készítése, — mindez az 1890. I. t. cz. és a 610/kgy. 1897. számú vármegyei szabályrendelet rendelkezéseinek betartásával.

II. A vármegye 1191/kgy. 1900. számú építési szabályrendeletének 1. §-a értelmében a községbeli utcák és terek szabályozása céljából szabályozási vonalak megállapítása, erről térkép és a foglalásokról jegyzék készítése.

A költségvetések mindkét munkálatra külön és arra való figyelemmel készítendő, hogy a község a fuvarokat és munkásokat nem állítja vállalkozó mérnök rendelkezésére, de azoknak felvételük körül keze alá jár.

A szükséges cölöpöket, póznákat, karókat azonban a község szolgáltatja. Ókéren, 1906. szeptember hó 29-én.

Szmiha Kálmán, Dietrich Jakab,

jegyző 2-2 bíró.

KEIL-LAKK

legkittünőbb mázó-szer puha padló számára.

Keil-féle fehér glazur fénymáz mosdók számára 90 fil.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fil.

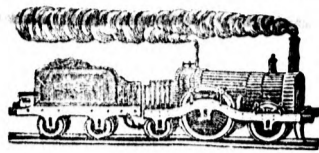
Keil-féle padlófénymáz 90 fil.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

8-7

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

ÉRVÉNYES 1906. ÉVI OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda		Budapest—Zimony—Belgrád.										Vissza				
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.					szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	
7.00	7.15		1.55	3.20	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	5.45	9.50	1.00	6.55				10.00
10.15	12.37		6.15	6.36	4.22	érk.	SZABADKA	ind.	11.50	5.05	9.51	1.52				6.37
10.30	1.27	4.15		6.48	5.30	ind.	SZABADKA	érk.	10.58	7.23	9.39	1.26		9.08		6.26
	1.56	4.43		7.10	6.02		Csantavér		10.26	6.53		12.58		8.18		
11.05	2.22	5.09		7.25	6.27		Bács-Topolya		10.02	6.31	9.07	12.33		7.31		5.54
11.23	2.47	5.36		7.42	7.05		Hegyes-Feketehegy		9.31	6.02		12.04				5.37
11.37	3.07	5.55		7.55	7.27		Verbász		9.06	5.37	8.39	11.45				5.21
11.51	3.27	6.17			7.46		O-Kér		8.41	5.13		11.19				5.04
12.03	3.43	6.34			8.13		Kiszácos		8.21	4.54		11.03				4.49
12.20	4.03	6.55		8.37	8.34	érk.	UJVIDÉK	ind.	7.46	4.50	7.56	10.42				4.29

Oda		Szeged-Rókus—Szabadka—Dálya										Vissza				
szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	sz. v.					szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	sz. v.	sz. v.
3.05	7.48	11.30		4.55	6.30	8.15	ind.	SZEGED-ROK.	érk.		7.06	10.54	2.52	7.53	12.12	
3.22	8.04	11.46		5.11	6.57	8.33		Rószke			6.51	10.40	2.38	7.39	11.57	
3.36	8.18	12.00		5.26	7.28	8.49		HORGOS			6.38	10.28	2.25	7.27	11.44	
3.50	8.31	12.13		5.39	7.51	9.04		Királyhalom			6.25	10.16	2.09	7.16	11.31	
4.05	8.44	12.28		5.52	8.12	9.25		Palics			6.13	10.05	1.58	7.05	11.18	
4.17	8.55	12.40		6.03	8.31	9.38	érk.	SZABADKA	ind.		6.00	9.54	1.47	6.55	11.05	
5.00	10.25	2.02	6.50	7.00			ind.	SZABADKA	érk.	6.50			1.00	5.59	10.35	
5.25	10.50	2.26		7.80				Tavankut		6.17			12.38	5.26	10.09	
5.45	11.13	2.46		7.56				Bajmok		5.53	9.25		12.21	5.05	9.51	
6.16	11.45	3.17	7.41	8.32				Nemes-Militics		5.02	8.54		11.45	4.16	9.10	
6.30	11.59	3.31	7.53	8.50				érk.	ZOMBOR	ind.	4.40	8.16	11.30	3.56	8.51	
7.20		4.00	8.13					Prigl.-Szent-Iván			7.50	10.55			8.14	
7.37		4.13	8.23					Szóna			7.38	10.37			7.58	
7.49		4.24	8.33					érk.	GOMBOS	ind.	7.27	10.25			7.40	
9.18		5.25	9.30					ind.	ERDŐD	érk.	6.36	9.17			7.03	
9.30		5.37	9.40					érk.	DÁLYA	ind.	6.25	9.05			5.50	

Oda		Kiskun-Halas—Bácsalmás—Rigyica										Vissza	
v. v.	v. v.	v. v.					v. v.	v. v.	v. v.				
3.50	11.50	6.00	ind.	KIS-KUN-HALAS	érk.	5.44	2.27	10.24					
4.03	12.03	6.13		Kopolya		5.32	2.14	10.11					
4.20	12.20	6.29		Fehértó		5.16	1.57	9.54					
4.37	12.36	6.45		Terézhalom		5.00	1.40	9.37					
4.58	1.08	7.03		Jankovác		4.48	1.27	9.24					
5.25	1.42	7.23		Mélykut		4.20	1.24	8.44					
5.48	2.05	7.44		Kudics		4.00	1.11	8.15					
5.56	2.13	7.52	érk.	BÁCSALMÁS	ind.	3.51	1.00	8.04					
6.16	2.49	8.14	ind.		érk.	3.41	1.21	7.29					
6.36	3.09	8.29		Madarász puszta		3.26	1.01	7.09					
6.49	3.27	8.37		Bácsmadaras		3.18	1.05	6.59					
6.57	3.35	8.44		Sanae puszta		3.11	1.03	6.42					
7.17	4.00	8.53		Katymár		3.00	1.02	6.29					
7.29	4.12	9.03		Legyen puszta		2.49	9.58	6.08					
7.45	4.28	9.16	érk.	RIGYICA	ind.	2.35	9.40	5.50					

Oda		Baja—Ujvidék										Vissza	
v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.					sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.		
4.00	7.22	1.15	ind.	BAJA	érk.	8.53	3.23	6.50					
4.11	7.32	1.25		Baja-szállásváros		8.46	3.15	6.42					
4.25	7.45	1.38		Vaskut		8.31	2.59	6.26					
4.51	8.10	2.01		Gara		8.10	2.37	6.00					
5.09	8.26	2.16		Rigyica		7.55	2.17	5.35					
5.37	8.54	2.39		Sztanisics		7.38	1.57	5.12					
5.56	9.12	2.56		Gákova		7.14	1.38	4.40					
6.15	9.31	3.14		Nenadics		6.55	1.08	4.16					
6.25	9.41	3.23	érk.	ZOMBOR (étk.)	ind.	6.45	12.57	4.05					
6.51		3.51	ind.		érk.	6.10	11.20				7.00		
6.57		3.57		Zombor-vásártér		6.03	11.13				6.52		
7.07		4.07		Fernbach-szállás		5.54	11.04				6.41		
7.16		4.16		Zsárkóvác		5.46	10.56				6.32		
7.30		4.30		Ó-Sztapár		5.32	10.42				6.15		
7.49		4.49		Bresztovác		5.16	10.28				5.51		
8.10		5.12		Hódságh		4.48	10.02				5.21		
8.35		5.37		Parabuty		4.29	9.45				4.43		
8.49		5.51		Paraga		4.08	9.25				4.10		
9.16		6.09	ind.	GAJDOBRA	érk.	3.26	9.07				3.21		
9.30		6.23		Bulkesz		3.12	8.55				3.06		
9.45		6.38		Petrovác-Glozsán		3.01	8.44				2.49		
10.10		7.03		Futtak		2.32	8.16				2.10		
10.31		7.25	érk.	UJVIDÉK	ind.	2.07	7.51				1.30		

Oda		Ó-Becse—Ujvidék										Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.					sz. v.	v. v.	sz. v.				
4.50	9.45	4.20	ind.	O-BECSE	érk.	6.56	12.43	7.31					
5.12	10.11	4.42		Bács-Földvár		6.35	12.20	7.10					
5.34	10.31	5.02		Csurógh		6.19	11.53	6.53					
5.54	11.02	5.22		Zsablya		5.55	11.19	6.26					
6.09	11.18	5.39		Gospodince		5.29	10.46	6.1.					
6.32	11.45	6.02		Temerin		5.13	10.28	5.5					
6.41	11.54	6.11		Járek		4.57	9.59	5.37					
6.54	12.09	6.24	érk.	VASKAPU	ind.	4.43	9.43	5.23					
7.01	12.13	6.25	ind.	VASKAPU	érk.	4.42	9.42	5.22					
7.25	12.40	6.49	érk.	UJVIDÉK	ind.	4.17	9.15	5.00					

Oda		Szabadka—Baja										Vissza	
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.					sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.		
4.50	10.35	1.42	7.05	ind.	SZABADKA	érk.	8.08	12.48	6.20	10.28			
5.25	11.10	2.17	7.38		Csikéria		7.35	12.16	5.48	9.52			
6.03	11.46	2.54	8.09		Bács-Almás		7.13	11.55	5.27	9.22			
6.09	11.51	3.00	8.14		Almás		6.58	11.40	5.12	9.06			
6.33	12.15	3.26	8.42		Bikity-Borsód		6.33	11.15	4.47	8.38			
7.07	12.48	4.00	9.16	érk.	BAJA	ind.	5.55	10.40	4.12	7.52			

Oda		Ujvidék—Vaskapu—Titel										Vissza	
sz. v.	v. v.					v. v.	sz. v.						
6.37	5.10	ind.	UJVIDÉK	érk.	6.00	3.01							
7.00	5.37	érk.	VASKAPU	ind.	5.33	2.38							
7.05	5.38	ind.	VASKAPU	érk.	5.28	2.33							
7.31	6.07		Káty		5.06	2.15							
7.42	6.19		Tiszakálmánfalva		4.43	1.56							
7.57	6.39		Kovil-Szent-Iván		4.25	1.41							
8.11	6.58		Vilova—Gardinovce		4.04	1.26							
8.24	7.16		Lok		3.48	1.14							
8.37	7.30	érk.	TITEL	ind.	3.32	1.00							

Oda		Szeged-Rókus—Zenta										Vissza	
sz. v.	v. v.					v. v.	sz. v.						
4.20	1.40	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	8.56	6.03							
4.40	2.04		Rószke	ind.	8.86	5.43							

Könyv- és könyomdai műintézet.

TELEFONSZÁM: 18.

B Á C S K A

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY KIADÓHIVATALA.

Bittermann Nándor és Fia
Zombor, vármegye palota.

Gyors és pontos kiszolgálás. Méltányos árak.

Folyóiratok, szépirodalmi és szaklapok, tudományos és közgazdasági művek, iskolai értesítők, röpiratok, gyászjelentések, váltók, táblázatok, számlák, levélfejek, névjegyek, eljegyzési és esketési kártyák, sima és dombornyomatu monogrammok, falragaszok, körlevelek, táncvigalmi meghívók, táncrendek, étlapok stb. minden e szakmába vágó munkák magyar, dalmát, szerb és német nyelven készíttetnek

csinos és izléses kiállításban.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák

elfogadtatnak és a kiállítási áron szállíttatnak.

Községi nyomtatványokból

nagy raktár.